

Informe sobre la proposta presentada per Eva Gregori Giralt al Programa de Retenció de Talent per mèrits docents

Introducció

La proposta presentada s'emmarca dins d'una de les línies del grup d'innovació docent consolidat (GIDC-ODAS) i del grup d'investigació consolidat de la Generalitat de Catalunya (2014 SGR 1112) del qual formo part des de la seva creació. Es tracta de la línia que combina la modalitat de l'aprenentatge-servei i el desenvolupament i utilització de sistemes de rúbriques d'avaluació. D'acord amb les bases de la convocatòria, la proposta quedava inclosa en la línia d'emprenedoria i ocupabilitat.

Mancances detectades

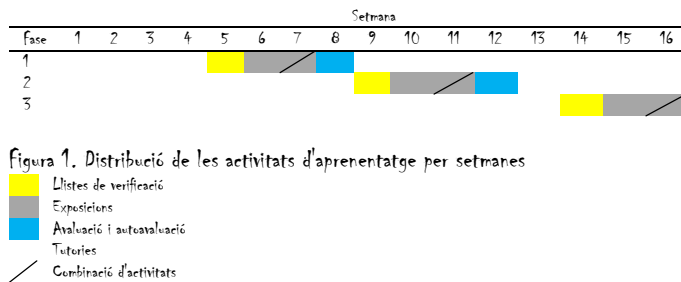
El punt de partença de la iniciativa rau en l'anàlisi del perfil i dels resultats acadèmics dels estudiants de nou ingrés en les titulacions de Belles Arts i de Conservació-Restauració. Aquesta anàlisi, desenvolupada en anteriors projectes d'innovació docent i de recerca i presentada en diversos congressos, va indicar que: a) existeixen mancances en el procés de construcció del sentit de pertinença a la comunitat universitària per part dels estudiants de nou ingrés i b) no hi ha una idea clara del que és i del que hauria d'ésser la figura del professional de les arts. La hipòtesi inicial és que al professional el defineix la seva capacitat per jutjar fenòmens característics de la seva àrea de coneixement així com la seva contribució específica a la societat en col.laboració amb professionals d'altres disciplines.

Finalitat i objectius

El projecte presentat en aquesta convocatòria tenia com a finalitat el desenvolupament de la identitat professional dels estudiants de nou ingrés en les titulacions de Belles Arts i Conservació-Restauració a través de les activitats d'aprenentatge i avaluació de l'assignatura Conceptes de l'Art Modern. Aquesta finalitat es desglossava en els objectius següents: a) posar en pràctica la matèria de l'assignatura, b) reflexionar sobre la funció social de l'activitat artística, c) organitzar i planificar un projecte, d) gestionar el treball en equip i e) familiaritzar-se amb la defensa pública dels resultats de la seva tasca.

Desenvolupament de l'actuació

La proposta s'ha concretat en el disseny d'un projecte d'aprenentatge-servei que, a través de l'art, pogués millorar algun dels problemes d'un col·lectiu en risc d'exclusió social. Els projectes s'han desenvolupat en grups de 5 membres i s'han exposat a l'aula en tres moments o fases diferents distribuïdes al llarg del semestre (figura 1). En cadascuna d'aquestes fases, els estudiants han pogut modificar totalment o parcial allò realitzat en fases anteriors seguint els comentaris del professor però també dels companys en un entorn d'avaluació entre iguals i d'autoavaluació. Tot i que l'assignatura comprenia més activitats d'aprenentatge (tal i com recull la figura 2) aquest informe està centrat exclusivament en les que fan referència al desenvolupament dels projectes.

Activitat	%	
Projecte	Fase 1	5%
	Fase 2	15%
	Fase 3	35%
Avaluació entre iguals	15%	
Comentari d'obra d'art	30%	

Figura 2. Avaluació

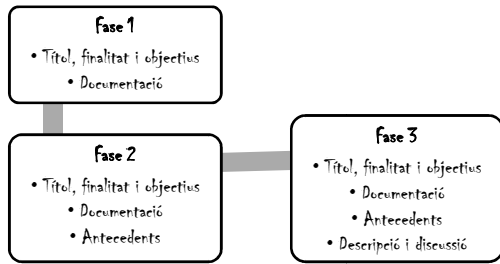

Figura 3. Distribució per fases

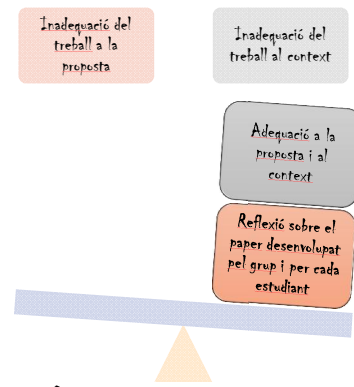
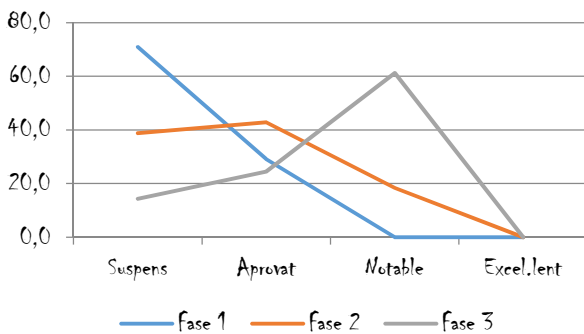

Figura 4. Estructura de la rúbrica

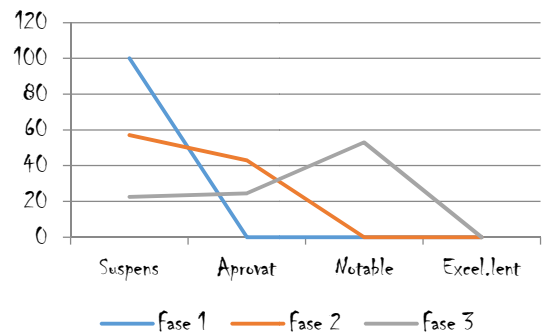
L'avaluació s'ha basat en un sistema de rúbriques dividit en dos grans blocs: el relatiu a l'exposició oral i el relatiu al contingut del projecte. Segons mostra la figura 3, les dimensions de cada bloc es van repetint al llarg del semestre però en cada fase s'hi afegeix una dimensió nova per tal de combinar la possibilitat de revisar la feina feta amb un augment progressiu de la dificultat. Independentment d'aquests dos blocs, totes les dimensions (figura 4) tenen 4 nivells de consecució que descriuen el grau d'adequació del treball dels estudiants a la proposta i al context acadèmic i inclouen en el nivell superior una reflexió sobre el paper jugat pel grup en el desenvolupament del seu projecte.

Avaluació i resultats

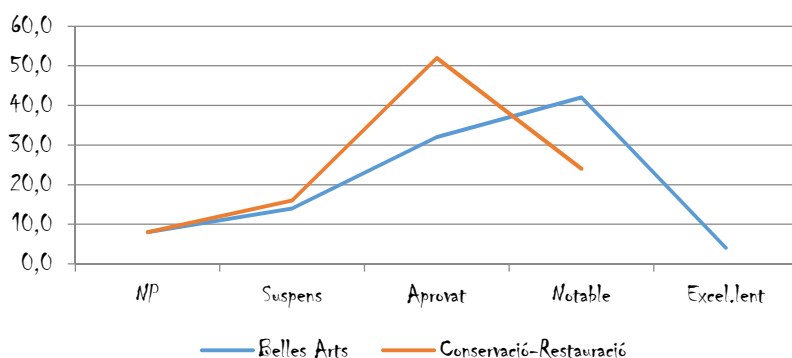
Per avaluar els resultats de l'experiència s'han emprat tres indicadors: a) l'evolució de les qualificacions dels projectes al llarg de les tres fases (gràfics 1 i 2), b) els resultats finals de l'assignatura (gràfic 3), i c) l'opinió dels implicats recollida a través de dos tipus de qüestionaris optatius que els estudiants emplen en acabar el curs. Es tracta dels anomenats qüestionaris sobre la càrrega de treball i les dificultats de les activitats d'aprenentatge i dels anomenats qüestionaris d'avaluació d'allò après des del punt de vista acadèmic, personal i professional. D'aquests qüestionaris he seleccionat dues preguntes el resultat de les quals es llista en les taules 1 i 2.

Gràfic 1. Evolució de les qualificacions a Belles Arts

Gràfic 2. Evolució de les qualificacions a Conservació-Restauració

Gràfic 3. Qualificacions finals en els dos grups-aula

Dificultats de l'activitat	Mitjana	Mediana	Moda	Desv. tipus
Selecció del títol	6,1	6,0	8,0	2,3
Concebre l'aportació de l'art al projecte	6,0	7,0	8,0	2,2
Determinar la funció de cada membre del grup	6,1	6,0	8,0	2,4
Concebre activitats que puguin organitzar el col·lectiu triat	6,0	6,0	7,0	2,0
Col·laborar amb organitzacions especialitzades	5,7	6,0	5,0	2,1

Allò après	Mitjana	Mediana	Moda	Desv. tipus
Comprendre de les parts constitutives d'un projecte	7,3	8,0	8,0	2,0
Comprendre de les característiques d'un projecte d'ApS	7,6	8,0	8,0	1,6
Reflexionar sobre la funció social de l'art	7,7	8,0	9,0	1,8
Concebre un projecte adaptat a les necessitats d'un col·lectiu	8,0	8,0	8,0	1,4
Comprendre les necessitats del col·lectiu seleccionat	8,1	8,0	9,0	1,4
Reflexionar sobre el paper professional de l'especialista en art	7,4	8,0	7,0	1,6
Concebre i/o desenvolupar un projecte en grup	7,7	8,0	8,0	1,7

Resultats i interpretació

Tant l'evolució de les qualificacions al llarg del semestre com l'anàlisi de les qualificacions finals de l'assignatura en els dos grups-aula considerats mostra una distribució propera a la normal amb un esbiaix cap als valors alts de la taula. Resulta destacable el canvi radical experimentat en el grup de Conservació-Restauració, la primera fase del qual mostra una total sorpresa (traduïda en un suspens generalitzat) davant de la proposta. Ambdós grups-aula evolucionen de manera similar tot i que el de Belles Arts amplia el seu marge de puntuació vers l'excel·lència de forma més marcada que el de Conservació.

Sobre la pregunta al voltant de les dificultats experimentades en relació als projectes, cal constatar dues coses. La primera és que, en funció dels estadístics bàsics, no hi ha res especialment insalvable en opinió dels estudiants (donat que la mitjana oscil·la entre el 5 i el 6). La segona fa referència a allò considerat més difícil pels estudiants: triar un títol, concebre l'aportació de l'art i determinar què fa cada membre del grup en el projecte. Totes aquestes respostes encaixen amb el bloc dedicat a allò que els estudiants consideren que han après amb les activitats proposades. Com hom pot comprovar, aquí els valors són més alts i hi ha menor dispersió entorn de la mitjana. Però destaquen dos literals: comprendre les necessitats del col·lectiu seleccionat i reflexionar sobre la funció social de l'art.

Valoració de l'experiència

Tres són els aspectes que convé destacar com a punts forts de l'experiència: a) la situació de l'assignatura en els primers semestres de les titulacions considerades, b) el caràcter introductori de l'assignatura esmentada, i c) la seva naturalesa considerada teòrica. Es tracta de tres aspectes vinculats entre sí i relacionats amb la gestió positiva de la incertesa, la novetat i la sorpresa. Pel que fa als punts dèbils cal subratllar els següents: a) la dificultat de comprendre la imbricació entre activitat d'aprenentatge i temari de l'assignatura, b) la novetat de la pràctica, c) la duració

semestral de l'assignatura que deixa els projectes a les portes de l'excel·lència, d) la no recuperació del projecte en d'altres assignatures, i e) el volum d'estudiants que dificulta un millor seguiment de la feina feta i impedeix ampliar el número de fases d'exposició a l'aula. Tal i com figura en la sol·licitud, els projectes emfasitzen el procés i fomenten la reflexió sobre com el professional detecta i proposa alternatives als reptes reals de la seva societat; treballen la resolució de problemes i la gestió de la incertesa; intenten transferir fora allò construït a l'interior de l'aula; enforteixen la idea de grup entès en sentit ampli, i utilitzen l'avaluació com un recurs d'aprenentatge a través de les rúbriques. Ara bé, mentre els estudiants no tinguin l'oportunitat de recuperar el projecte i perfeccionar-lo, aplicar-lo i completar-lo es fa difícil parlar de construcció definitiva de la identitat professional.